

1

GUDS OPPRINNELIGE PLAN OG HENSIKT MED ISRAEL – DEL I.

Det er ingen hemmelighet at Israel har fått en sentral plass i Bibelens beretninger. En kan heller ikke unngå å legge merke til hvilken rolle staten Israel spiller i vår samtid når det gjelder verdens politiske trekk og mottrekk.

1. Mange kristne har forholdsvis bastante meninger om hvilken status Israel og jødene har, og burde ha — også i vår tid. Det blir ettertrykkelig hevdet at de er “Guds utvalgte eiendomsfolk,” og videre at de har “retten” til geografiske områder som langt overgår de som i dag gjelder som landets territorium. Dette er ikke så underlig — sett ut i fra Bibelvers som for eksempel:

5 Mos 11:24-25

“Hvert sted som dere setter foten på, skal tilhøre dere. Fra ødemarken og Libanon, fra Storelven, Eufkrat, til havet i vest skal deres grenser gå. Ingen skal kunne stå seg mot dere. Herren deres Gud skal la hele landet som dere setter foten på, skjelve av redsel for dere, slik som han har lovt.”

Jos 1:4

“Landet fra ødemarken og Libanon til Storelven, Eufkrat, hele hetittlandet til Storhavet i vest, skal tilhøre dere.”

2 Mos 32:13

“Kom i hu dine tjenere Abraham, Isak og Israel, og det du sa til dem da du sverget ved deg selv: Jeg vil gjøre dere til en ætt så tallrik som stjernene på himmelen, og hele dette landet som jeg har talt om, vil jeg gi deres ætt; de skal eie det for evig.”

2. Tiden da dette ble sagt var en del av evigheten. Det samme kan sies om de ca. 3800 år som er gått siden løftet om landet først ble gitt. Likevel ser vi at grensene til Israels herredømme har skrumpet betraktelig inn i forhold til hva de en gang var – som for eksempel under Kong Salomos styre:

1 Kong 4:21.24-25

“Salomo hersket over alle kongerikene fra Eufkrat til Filisterlandet og helt til grensen mot Egypt. De betalte skatt og stod under ham så lenge han levde. ... Han rådde over alt land vest for Eufkrat, fra Tifsah til Gasa, over alle kongene vest for Eufkrat, og hadde fred rundt omkring på alle kanter. I Juda og Israel, fra Dan til Be'er-Sjeba, satt hver mann trygt under sitt vintre og sitt fikentre så lenge Salomo levde.”

Hvorfor er det ikke lenger fred i Israel slik det var den gang? Skal det noen gang bli lignende forhold i fremtiden? Skal Israels grenser noen gang strekke seg over de samme områder som vi her har sett? Disse spørsmålene skal vi komme tilbake til i løpet av dette kurset, men først skal vi se på hvilke fortrinn jødefolket har i følge Paulus:

JØDENES FORTRINN

Rom 3:1-2

“Hvilket *fortrinn* har da **jøden**, ... Mye, på alle måter! Først og fremst at **Guds ord** ble betrodd **dem**.”

Vi kan merke oss at jødernes største fortrinn var og er at **Guds ord** ble betrodd til dem som et folk. Ikke noe annet land eller folk i hele verden kan varte opp med noe lignende! **Bibelen** er ikke bare en samling med tanker og ideer.

Der kan vi lese om historiske personer, hendelser og steder. Disse opplysningene blir ofte dokumentert gjennom arkeologien osv. **Bibelens profetiske utsagn** strekker seg ofte helt ned til vår egen tid — og enda lenger! Historien bekrefter til stadighet deres ekthet og slående treffsikkerhet!

Rom 9:4-5

“De er jo **israelitter**, dem tilhører **barnekåret**, **Guds herlighet** og **paktene**, deres er **loven**, **tempeltjenesten** og **løftene**, dem tilhører **fedrene**, og **fra dem er Kristus** kommet som **menneske**, **han som er Gud** over alle ting, lovet i all evighet. Amen.”

Disse vers viser videre at **jødernes** fortrinn dreide seg om **åndelige** verdier. Det dreide seg om en **religion** der **deres** forhold til **Gud** ble fremstilt som noe **nært**. **Guds direkte virke** for **dem**, er en vesentlig del av **deres** historie. Gud inngikk **avtaler (pakter)** med **dem**. Han gjorde **sin vilje og karakter** kjent for **dem** gjennom et unikt **lovverk**. Han har en omfattende plan om å gi mennesker tilbake det tapte evige liv. Dette ble **synliggjort gjennom det som foregikk ved helligdommen** i Jerusalem, **deres** hovedstad. **De** kunne spore sine røtter tilbake til **mennesker som hadde et spesielt forhold til Gud**. Profetiene om at **Messias** skulle fødes som en av **dem** — i **Israel** ble gitt til **dette folket**. **Han** skulle være **garantisten** for at **samtligte løfter** gitt av Gud til dem skulle innfris.

NASJONEN ISRAEL VAR FØRST OG FREMST EN MENIGHET

3. I lys av det vi nettopp har sett, kan vi tillate oss å lete etter en betegnelse av Israel som omfatter noe **mer enn** et vanlig politisk styrt land. Det viser seg at Israel faktisk fikk en spesiell betegnelse, slik vi ser av følgende vers:

Jos 18:1

“Hele **Israels menighet** kom sammen i Sjilo og satte opp **møteteltet** der. For nå hadde de lagt landet under seg.”

3 Mos 19:1-2

“Herren talte til Moses og sa: Si til **hele den israelittiske menighet**: **Dere** skal være **hellige**, for jeg, Herren deres Gud, er hellig.”

ISRAEL MENIGHETEN — ET KONGERIKE AV PRESTER

4. Nasjonen Israel skulle være **Guds menighet** som bestod av mennesker som Han ville skulle være hellige, fordi de hadde gått i lære hos Ham. Men ikke nok med det! Denne menigheten skulle samtidig være en spesiell nasjon, et kongerike:

2 Mos 19:5-6

“Dersom dere nå vil lytte til mine ord og holde min pakt, så skal dere være min eiendom framfor alle andre folk; for hele jorden er min. Dere skal være et kongerike av prester og et hellig folk for meg. Dette er de ord du skal tale til israelittene.”

- 2 -

5. Det er noe angående ordet: “dersom,” som vi snart skal se nærmere på. Først skal vi se på et tilfelle der Gud en gang ga et løfte til en prest og hans ætt. Men presten sviktet på et vesentlig punkt.

1 Sam 2:27-29

“Det kom en gudsmann til Eli og sa til ham: Så sier Herren: Jeg åpenbarte meg for din fars ætt da den var i Egypt og måtte trelle for farao og hans menn. Og jeg valgte den ut blant alle Israels stammer til å gjøre prestetjeneste for meg, til å ofre på mitt alter, brenne røkelse og bære presteklær for mitt åsyn. Din fars ætt har jeg gitt retten til alle israelittenes ildoffer. Hvorfor viser du forakt for mitt slakteroffer og mitt grødeoffer som jeg har påbudt i min bolig? Hvorfor ærer du dine sønner mer enn meg, så dere feter dere med det beste av alle offergavene som mitt folk Israel bærer fram?”

Legg merke til hvordan Gud reagerte på at presten Eli sviktet på en så grunnleggende måte:

1 Sam 2:30

“Derfor lyder ordet fra Herren, Israels Gud: Jeg har nok sagt at din ætt og din fars ætt skal gjøre tjeneste for mitt åsyn for alltid. Men nå lyder ordet fra Herren: Det skal ikke skje! Jeg vil ære dem som ærer meg, men de som ringeakter meg, skal bli til skamme.”

6. Spørsmålet blir om Gud ville behandle Israel, sitt kongerike av prester på en annen måte enn han gjorde med presten Eli og hans ætt. Det er på dette punkt at vi kommer tilbake til ordet: “Dersom” i forbindelse med løfter som Gud en gang ga til Israels folk.

Jer 18:5-10

“Da kom Herrens ord til meg, og det lød så: Skulle ikke jeg kunne gjøre med dere, Israels ætt, likesom denne pottemakeren gjør med leiren? lyder ordet fra Herren. Som leiren i pottemakerens hånd, slik er dere i min hånd, Israels ætt. Snart truer jeg et folk og rike med å rykke opp og rive ned og legge øde. Men dersom det folket jeg har truet, vender om fra sin ondskap, da endrer jeg mitt forsett og sparer det for det onde som jeg hadde tenkt å gjøre mot det. Snart lover jeg et folk og rike at jeg vil bygge og plante. Men dersom de gjør det som er ondt i mine øyne, og ikke hører på min røst, da endrer jeg mitt forsett, så jeg ikke sender det gode jeg hadde tenkt å gjøre mot folket.”

Ordet “dersom” gir oss altså et inntrykk av at Israels status som “menighet,” som “et kongerike av prester” samt “et hellig folk,” var betinget. Gud knyttet en betingelse til sitt løfte.

OPPGAVEN TIL EN PREST

7. Når Israel som menighet i tillegg skulle regnes som en nasjon – der hele folket hadde en “prestefunksjon,” kan det være nyttig å ta med seg hvilke oppgaver en prest hadde i følge Bibelens definisjon.

Mal 2:6-7

“Pålitelig rettledning var i hans munn, og det fantes ikke svik på hans lepper. Han vandret med meg i fred og rettferd og berget mange fra syndeskyld. For en prests

lepper tar vare på kunnskap, fra hans munn skal folk søke rettledning; for han er sendebud fra Herren, Allhærs Gud.”

- 3 -

Som Guds menighet skulle altså Israel sitte inne med “pålitelig rettledning,” “berge mennesker fra syndeskyld,” “ta vare på kunnskap” (om Gud) og i det hele tatt være tilgjengelig for folk som “søkte rettledning” (i åndelige spørsmål). Dette fordi de som en “preste-nasjon,” skulle være Guds “sendebud.”

ISRAEL – EN TJENER

8. Det var ikke slik å forstå at Israel som et kongerike av prester skulle se på seg selv som noe høyt hevet over andre stammer, tungemål og folk. De fikk nemlig en “tittel” som vanligvis ikke er forbundet med mennesker av høy byrd.

Jes 41:8-9

“Men Israel, du min tjener, Jakob, som jeg har utvalgt, du ætling av Abraham, min venn! Jeg hentet deg fra jordens ender og kalte deg fra dens ytterste grense. Jeg sa til deg: “Du er min tjener, jeg har utvalgt deg og ikke støtt deg bort.”

Man kan ikke ta for seg emnet om Israel uten å ta med seg litt historikk angående deres stamfedre.

ABRAHAM – OG HANS TRO

9. I verset vi nettopp leste, står det at Israel er en ætling av Abraham, Guds venn. Hvorfor Abraham fikk en slik “ynglings status” hos Gud, ser vi av følgende vers:

Heb 11:17-19

“I tro bar Abraham fram Isak som offer den gang han ble satt på prøve. Sin eneste sønn var han villig til å ofre, enda han hadde mottatt løftene og fått dette tilsagn: “Det er gjennom Isak du skal få din ætt.” Han regnet med at Gud endog har makt til å vekke opp døde. Derfor fikk han jo sønnen tilbake – i dette ligger et forbilde”

Abrahams villighet til å ofre (ta livet av) Isak virker brutal. Men denne villigheten hadde sin rot i hans urokkelige tro på at Gud ville holde sitt løfte om å gjøre hans ætt stor nettopp gjennom sønnen Isak (som på den tid var ugift og barnløs). Selv om ingen inntil da hadde stått opp fra de døde, var Abraham overbevist om at Gud var i stand til å vekke Isak opp fra de døde – hvis han skulle holde sitt løfte om en stor ætt gjennom Isak. Abraham hadde neppe vært villig til å ofre Isak dersom han ikke hadde trodd dette! Det var denne troshandling som skapte et spesielt forhold mellom Gud og Abraham, og som var årsak til at Gud gav ham sine løfter og valgte nettopp hans ætt som sitt redskap. Det ser vi av følgende vers:

Rom 4:16-17

“Derfor fikk han løftet fordi han trodde, så alt skulle være av nåde. Da kan løftet stå fast for hele hans ætt, ikke bare for dem som har loven, [jødene] men også for dem [andre folkeslag] som har samme tro som Abraham. Han er jo far til oss alle, [jøder + ikke-jøder] slik det står skrevet: Jeg har gjort deg til far for mange folk. I Guds øyne er han vår far, for han trodde på den Gud som gjør de døde levende og byr det som ikke er, å bli til.”

10. Abraham trodde dessuten på Skaperen – han som “byr det som ikke er, å bli til.” Men det var også en annen grunn til det gode forholdet mellom Gud og Abraham. Vi får øye på denne i det Gud gjentar sitt løfte til Abrahams sønn Isak:

- 4 -

1 Mos 26:3-5

“Slå deg ned her i landet, så skal jeg være med deg og velsigne deg! For deg og din ætt vil jeg gi alle disse landene. Jeg skal holde det hellige løftet jeg gav din far Abraham. Jeg vil gjøre din ætt så tallrik som stjernene på himmelen og gi den alle landene her. Og i din ætt skal alle jordens folk bli velsignet, fordi Abraham adlød meg og rettet seg etter det jeg har fastsatt, mine bud og forskrifter og lover.”

Dette var verdier som Israels folket, Guds menighet og hans tjener skulle ta vare på! Meningen var at de – på alle punkter, skulle ha den samme tro som Abraham og forvalte den slik at *resten av verden* kunne bli velsignet.

EN TJENER MED EN TJENESTE

11. En tjener har jo en tjeneste å utføre. Slik var det også med Guds tjener Israel. Hva Israels tjeneste gikk ut på ser vi av følgende vers der Paulus gir uttrykk for sin overbevisning:

Apg 13:47

“For dette er Herrens befaling til oss [jøder]: Jeg har satt deg til et lys for folkeslag, for at du skal bringe frelse helt til jordens ende.”

Vi skal snart se at Gud alltid har vært opptatt av å berge, redde, eller frelse alle folkeslag fra syndefallets konsekvenser. Med en nasjon av mennesker med samme tro på Guds allmakt, og med samme respekt for Guds lov og vilje som Abraham, ville han nå ut til hele verden med sitt tilbud om evig liv og lykke. Israels tjeneste bestod i å “bringe” disse gode nyhetene “helt til jordens ende.” Israels folk skulle altså være “misjonærer.” Denne siden av saken var tatt med i Israel-menighetens sangbok, i Bibelen kalt “Salmene.” Et eksempel finner vi gjengitt her:

Salm 105:1-3

“Pris Herren og påkall hans navn, gjør hans storverk kjent blant folkene. Syng for ham, og spill for ham, tal om alle hans under! Ros dere av hans hellige navn! De som søker Herren, skal glede seg.”

12. Gud hadde tydeligvis til hensikt å velsigne Israel på en slik måte at andre folkeslag skulle bli kjent med Ham og Hans planer. Legg merke til innledningen til følgende sang i Israel-menighetens sangbok som sier nettopp dette:

Sal 67:1-3

“Til korlederen. Til strengespill. En salme. En sang. Gud, vær oss nådig og velsign oss! La ditt ansikt lyse hos oss, `Sela` så din vei blir kjent på jorden, din frelse blant alle folkeslag.”

Hvis Israel-menigheten utførte den tjeneste Gud hadde satt dem til å utføre blant alle folkeslag, skulle resultatet heller ikke utebli:

Salm 67:4-8

“Folkene skal prise deg, Gud, ja, alle folk skal prise deg. Folkeslag skal gledes og juble; for du dømmer folkene med rettferd og leder folkeslagene på jorden. `Sela`

Folkene skal prise deg, Gud, ja, alle folk skal prise deg. Landet har gitt sin grøde, Herren, vår Gud, har signet oss. Gud velsigne oss! Måtte alle folkeslag på jorden frykte ham!”

- 5 -

13. Det kan ikke være tvil om at jødene som et folk opp gjennom tidene har vært — og fortsatt er utstyrt med fremragende ferdigheter til å synge, spille og tale. Men er de hovedsakelig kjent for å bruke sine talenter på *den måten* som Salm 105:1-3 og Salm 67:1-8 skisserer? Det var for øvrig ikke likegyldig for Gud hvordan de sang, og spilte sine instrumenter!

Sal 33:3

“Syng for ham en ny sang, spill vakkert og rop av glede!”

14. Vi vet at Gud irettesatte Israels menighet fordi de etter hvert framførte sine gudstjenester, sanger og musikk på en måte som ikke fremmet Hans plan og hensikt:

Amos 5:21-23

“Jeg hater og avskyr de fester dere feirer, de stevner dere holder, byr meg imot. For om dere bærer fram brennoffer eller grødeoffer, så bryr jeg meg ikke om dem. Og måltidsofrene deres med gjøkalkvjøtt vil jeg ikke se. La meg slippe dine støyende sanger, jeg vil ikke høre på ditt harpespill!”

Amos 6:5

“De skråler til harpetoner og finner opp instrumenter slik som David gjorde.”

Mye av dagens måte å synge og spille på er visst ikke så nytt og revolusjonerende når alt kommer til stykke! “Skrål og “støyende sanger,” akkompagnert av mangfoldige typer instrumenter og strengespill er heller ikke ukjent i den verden vi lever i!

15. Gud betrodde Israel et stort ansvar. Han hadde store forventninger til dem. Å være en tjener for Gud slik vi har sett, innebar en rekke forpliktelser. Jesus hadde noe å si om den saken:

Luk 12:47-48

“Den tjener som kjenner sin herres vilje og likevel ikke stiller i stand eller gjør det han vil, han skal få mange slag. Men den som ikke kjenner den og gjør det som fortjener slag, han skal slippe med færre. Den som har fått mye, ventes det mye av. Og den som mye er betrodd, skal det kreves desto mer av.”

16. Jesus kom og virket på en måte som ingen før ham hadde gjort i Israel. Ikke minst i Kapernaum, Betsaida og Korasin. Derfor forventet han spesielt mye av nettopp disse stedene. Men han lot dem forstå at de ikke levde opp til hans forventninger. Hans dom uteble da heller ikke:

Matt 11:20-24

“Da begynte Jesus å refse de byene hvor han hadde gjort de fleste av sine mektige gjerninger, fordi folket der ikke hadde vendt om: “Ve deg, Korasin! Ve deg, Betsaida! Dersom de mektige gjerninger som er gjort hos dere, hadde skjedd i Tyrus og Sidon, ville de for lenge siden ha vendt om og kledd seg i sekk og aske. Det sier jeg dere: På dommens dag skal Tyrus og Sidon slippe lettere enn dere. Og du, Kapernaum, du som vil opphøyes like til himmelen, til dødsriket skal du støtes ned! Dersom de mektige gjerninger som

er gjort hos deg, hadde skjedd i Sodoma, ville byen ha stått den dag i dag. Det sier jeg dere: **På dommens dag skal Sodoma-landet slippe lettere enn du.**”

- 6 -

Den som reiser til Israel i dag, vil se at Jesu dom over disse tre byene er nøyaktig. Mange av de byene som Jesus virket i da han var her, står den dag i dag – men ikke disse tre.

ISRAEL-MENIGHETEN SKULLE VÆRE ET VITNE FOR GUD

17. Et vitne forteller om noe de selv har sett, hørt, eller opplevd. Israel skulle fortelle det de selv visste om Gud på bakgrunn av det han hadde fortalt dem eller latt dem få oppleve.

Jes 43:10-13

“Men dere er mine vitner, sier Herren, og min tjener som jeg har utvalgt, for at dere skal kjenne meg og tro på meg og innse at jeg er Gud. Før meg er ingen gud blitt til, og etter meg skal ingen komme. **Jeg, ja jeg alene, er Herren, foruten meg er det ingen frelser. Det er jeg som har forutsagt dette**, har brakt frelse og gjort det kjent, jeg og ingen fremmed gud hos dere. **Dere er mine vitner**, sier Herren. **Jeg er Gud, og det er jeg fra evighet av. Ingen kan rive noe ut av min hånd; det jeg gjør, kan ingen gjøre ugjort.**”

Legg merke til hvem som kom til Israel og gjentok at ingen kunne rive noe ut av hans hånd:

Joh 10:27-30

“Mine sauer hører min røst, **jeg** [Jesus] kjenner dem, og de følger meg. Og jeg gir dem **evig liv**; de skal aldri **i evighet** gå tapt, og **ingen skal rive dem ut av min hånd**. Min Far som har gitt meg dem, er større enn alle, og **ingen kan rive noen ut av min Fars hånd**. Jeg og Faderen er ett.”

GUDS INNSTILLING TIL ANDRE FOLKESLAG

18. En av de mest grunnleggende sannheter Israels menighet burde ha opplyst verden om, skulle ha vært *hvilken innstilling Gud har til folk fra andre nasjoner*. Legg merke til hva Gud kalte sitt tempel i Jerusalem:

Jes 56:7

“... For **mitt hus** skal kalles **et bønnens hus** for **alle folk**.”

Da templet i Jerusalem stod ferdig, skulle den innvies. I den anledning ble Israels *menighet* kalt sammen, og Kong Salomo skulle be innvielsesbønnen.

2 Krøn 6:12-14.20

“Så trådte Salomo fram for Herrens alter midt for **hele Israels menighet** og bredte hendene ut. Han hadde laget en forhøyning av bronse og satt den midt i tempelgården. Den var fem alen lang, fem alen bred og tre alen høy. På den stod han nå. Så falt han på kne foran **hele Israels menighet**, strakte hendene mot himmelen og sa: Herre, **Israels Gud!** Det er ingen Gud som du, verken i himmelen eller på jorden. Du holder pakten med dine tjenere og lar **din godhet** mot dem vare ved, når de ferdes helhjertet for ditt åsyn.(v.20) Våk over **dette huset** [templet] dag og natt,

over det stedet der ditt navn skal bo, som du har sagt. Hør de bønner som **din tjener** bærer fram, vendt mot dette sted.”

- 7 -

19. Et stykke ut i sin innvielses bønn for templet, fortsatte Kong Salomo å be for dem som tilhørte andre folkeslag:

2 Krøn 6:32-33

“Det kan også hende at utlendinger som ikke hører til ditt folk Israel, kommer fra et land langt borte, fordi de har hørt om ditt store navn, din sterke hånd og din utstrakte arm. Når de så kommer og ber sine bønner, vendt mot dette hus, så må du høre dem i himmelen der du troner, og gjøre alt det de roper til deg om. Da skal alle folk på jorden lære ditt navn å kjenne, og de skal frykte deg likesom ditt folk Israel, og sanne at ditt navn er nevnt over dette huset som jeg har bygd.”

Mer enn andre nasjoner på jorden, hadde jødene god grunn til å betrakte alle andre folkeslag som *likeverdige* – sett med Guds øyne.

Salm 65:6

“Du bønnehører oss i rettferd med underfulle gjerninger, du **Gud som er vår frelser**, en **tilflukt** for alle land på jorden, selv for de fjerneste kyster.”

Jes 51:5

“Min rettferd nærmer seg, min frelse bryter fram, mine armer skal hjelpe folkene så de får sin rett. Fjerne kyster håper på meg, de venter på min sterke arm.”

Men mens “folkeslagene” og de “fjerne kyster” håpet og ventet, utviklet dessverre jødene en holdning overfor folk fra andre nasjoner som hindret dem i å være de misjonærene som Gud ville at de skulle være.

20. Denne holdningen kom til uttrykk da Peter kom til den romerske offiseren Kornelius sitt hus.

Apg 10:27-28

“Peter samtalte med ham mens de gikk inn, og han så at mange mennesker hadde samlet seg. Han sa til dem: “Dere vet at det er **forbudt** for en **jøde å være sammen med eller besøke noen fra et annet folk**. Men Gud har vist meg at jeg ikke har lov å si at noe menneske er vanhellig eller urent.”

Gud hadde vist Peter dette ved hjelp av **et syn** at han ikke hadde lov å si at noe *menneske* er vanhellig eller urent. Hadde det ikke vært for dette synet, ville Peter sikkert ha nektet å komme da han ble budsendt.

Apg 10:29

“Da jeg ble budsendt, **kom jeg derfor uten å gjøre innvendinger**. Men nå spør jeg: *Hvorfor* har dere sendt bud på meg?”

21. Kornelius var sikkert svært godt kjent med den holdning jødene hadde til andre folkeslag. Det var heller ikke hans idé å sende bud på Jesu disippel. Det var Guds idé!

Apg 10:30-33

“Kornelius sa da: “På denne tid for fire dager siden, altså ved den niende time, var jeg hjemme og bad. Med ett stod **en mann i lysende klær foran meg og sa: Kornelius, Gud har hørt din bønn** og er blitt minnet om dine almisser. **Send bud til Jaffa og be Simon med tilnavnet Peter komme hit**. Han er gjest hos garveren Simon som bor nede ved sjøen. Med en gang sendte jeg bud etter deg, og **det var vennlig av deg å komme**. Nå er vi alle samlet for Guds ansikt og vil høre alt som **Herren har pålagt deg å si**.”

Kornelius sendte bud på Peter, fordi *Gud* hadde bedt ham om å gjøre det!

- 8 - Tilrettelagt 2006 v/Sven A. Gustavsen